

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	954-01-65	
Дата	05 / 09	2019 г.

в. ч. 1
@

**ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС**

(обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 83 от 2016 г.; изм., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г., бр. 55 от 2018 г. и бр. 1, 7 и 16 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

§ 1. В чл. 58а:

1. В ал. 1 накрая се добавя „с изключение на умишлено причиняване на смърт, тежка телесна повреда, блудство или изнасилване, при което съдът може да намалява така определеното наказание с една пета“.

2. В ал. 2 след думата „замяна“ се добавя „може да“, а думата „заменя“ се заменя с „може да се замени“.

§ 2. В чл. 201:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Наказанието по ал. 1 се налага и когато деянието е извършено от чуждо длъжностно лице.“

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 3. Този закон с § 1 и § 5 въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ, L198/29 от 28.7.2017 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм., бр. 96 от 2018 г., бр. 7 и 16 от 2019 г.) в чл. 411а се създава нова ал. 4:

„(4) На специализирания наказателен съд са подсъдни и делата от компетентност на Европейската прокуратура.“

§ 5. В Закона за административните нарушения и наказания (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г., бр. 11, 15, 59 и 85 от 1998 г., бр. 51, 67 и 114 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 25, 61 и 101 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 39 и 79 от 2005 г., бр. 30, 33, 69 и 108 от 2006 г., бр. 51, 59 и 97 от 2007 г., бр. 12, 27 и 32 от 2009 г., бр. 10, 33, 39, 60 и 77 от 2011 г., бр. 19, 54 и 77 от 2012 г., бр. 17 от 2013 г., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 81 от 2015 г., бр. 76 и 101 от 2016 г., бр. 63 и 101 от 2017 г., и бр. 20 и 38 от 2018 г.) в чл. 83а след числото „174“ се добавя „201-203“.

ВНОСИТЕЛИ:

М О Т И В И
към проекта на Закон за изменение и допълнение на
Наказателния кодекс

Законопроектът цели да запази института на съкратеното съдебно следствие, но и да отговори на обществените нагласи за увеличаване на наказанието при умишлено причиняване на смърт или тежка телесна повреда.

Институтът на съкратеното съдебно следствие е въведен през 2006 г. с цел ускоряване на наказателното производство чрез съкращаване на процеса на доказване в съдебната фаза. То може да премине под формата на две различни диференцирани процедури, като само едната от тях предвижда редукция на наказанието. Тя е обвързана от признаването на фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и съгласието на подсъдимите съдът да не събира доказателства за тях.

Делата за престъпления против личността по глава втора от Наказателния кодекс (по чл. 115 – 119 и по чл. 128), както и тези по глава втора раздел VIII са свързани с разликата между диференцираната процедура по чл. 371, ал. 2 от НПК и когато делото се разглежда по общия ред. Делата по общия ред са свързани със значителна фактическа и правна сложност и изискват събирането на голям обем доказателства и изслушването на множество експертизи. Това е свързано със сериозни разходи на време и средства и със събиране на нови доказателства, като разглеждането на делото по общия ред не означава, че в случай, че подсъдимият бъде признат за виновен, непременно ще му бъде наложена най-тежката санкция, предвидена за съответното престъпление, защото индивидуализацията на наказанието е сложен оценъчен процес, който зависи от множество фактори, които съдът следва да съобрази. Подсъдимият може да отрича съпричастността си, може да твърди, че деянието е извършено по друг начин и с други средства, а може да се възползва и от правото си изобщо да дава обяснения. По този начин се създава несигурност относно крайния резултат от наказателния процес, защото внасянето на обвинителен акт в съда не означава, че подсъдимият задължително ще бъде признат за виновен – постановяването на осъдителна присъда е възможно единствено ако обвинението е доказано по несъмнен и категоричен начин.

Тук искаме да подчертаем, че ние целим да запазим диференцираната процедура по чл. 371, ал. 2 от НПК, която улеснява доказването на обвинителната теза, тъй като се избягват рисковете, произтичащи от евентуална промяна в свидетелските показания или от невъзможност да бъде проведен разпит на свидетеля пред съда и да бъдат ползвани показанията му от досъдебното производство, а подсъдимият

може да бъде оправдан само ако деянието му изобщо не съставлява престъпление. Задължително условие за провеждане на съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 от НПК е подсъдимият да признае фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, и преди всичко тези, свързани със собственото му участие в престъплението и механизма на извършването му. Тъй като не се събират повторно доказателствата от досъдебната фаза, първоинстанционното производство по правило приключва в едно единствено заседание, а провеждането на въззивно съдебно следствие е изключение, свързано с доказването на факти, които не са несъвместими с обстоятелствената част на обвинителния акт или са относими единствено към индивидуализация на наказанието или размера на гражданския иск. Като следствие от всичко това се съкращава периодът, между извършване на престъплението и налагането на санкция за него, а самото наказание е неизбежно, което е от особено значение за постигане на целите по чл. 36 от и особено на генералната превенция.

Съпоставяне на диференцираната процедура по чл. 372, т. 2 от НПК с общия ред показва предимства на последната и изисква от нас народните представители да направи внимателна преценка да се постигнат целите, преследвани с предложеното изменение.

С предложението по чл. 58а НК сме предоставили възможност на решаващия съд да определи справедливо наказание, съответно на извършеното престъпление, без да се изключва възможността да се определят някои от предвидените в чл. 37 от НК наказания.

Считаме, че премахването на института на съкратено съдебно следствие би представлявало стъпка назад в усилията за ускоряване на наказателното производство и за намаляване на периода между извършването на престъплението и наказването на виновните.

Затова предлагаме запазване на института на съкратено съдебно следствие, за да запазим съществуващата до този момент бързина в процеса, но при жестоки посегателства срещу личността да се даде възможност на съда да има право на преценка при определяне на наказанието.

Със законопроекта се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ, L198/29 от 28.7.2017 г.). С цел ефикасна защита на финансовите интереси на ЕС в чл. 201 от НК се предвижда наказанието за длъжностно присвояване да се налага и когато деянието е извършено от чуждо длъжностно лице. С промяната се подпомага и създаването на прилагането на Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета.

С цел осигуряване на прилагането на Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година за установяване на засилено

сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура, в заключителните разпоредби на законопроекта се предлага допълнение на чл. 411а от Наказателно-процесуалния кодекс като се предвижда на специализирания наказателен съд с оглед неговата компетентност да бъдат подсъдни и делата от компетентност на Европейската прокуратура.

Европейската прокуратура отговаря за провеждането на разследвания, наказателното преследване и предаването на съд на извършителите на престъпления и съучастниците в престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, които са предвидени в Директива (ЕС) 2017/1371 и са определени от регламента.

Във връзка с това Европейската прокуратура провежда разследвания и осъществява наказателно преследване и упражнява функциите на прокурор пред компетентните съдилища на държавите членки до окончателното приключване на делото.

ВНОСИТЕЛИ:

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс

I. Основания за законодателната инициатива

Законопроектът цели да запази института на съкратеното съдебно следствие, но и да отговори на обществените нагласи за увеличаване на наказанието при умишлено причиняване на смърт или тежка телесна повреда.

Институтът на съкратеното съдебно следствие е въведен през 2006 г. с цел ускоряване на наказателното производство чрез съкращаване на процеса на доказване в съдебната фаза. То може да премине под формата на две различни диференцирани процедури, като само едната от тях предвижда редукция на наказанието. Тя е обвързана от признаването на фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и съгласието на подсъдимите съдът да не събира доказателства за тях.

Съпоставяне на диференцираната процедура по чл. 372, т. 2 от НПК с общия ред показва предимства на последната и изисква от нас народните представители да направи внимателна преценка да се постигнат целите, преследвани с предложеното изменение.

С предложението по чл. 58а НК сме предоставили възможност на решаващия съд да определи справедливо наказание, съответно на извършеното престъпление, без да се изключва възможността да се определят някои от предвидените в чл. 37 от НК наказания.

Считаме, че премахването на института на съкратено съдебно следствие би представлявало стъпка назад в усилията за ускоряване на наказателното производство и за намаляване на периода между извършването на престъплението и наказването на виновните.

Затова предлагаме запазване на института на съкратено съдебно следствие, за да запазим съществуващата до този момент бързина в процеса, но при жестоки посегателства срещу личността да се даде възможност на съда да има право на преценка при определяне на наказанието.

Със законопроекта се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ, L198/29 от 28.7.2017 г.). С цел ефикасна

защита на финансовите интереси на ЕС в чл. 201 от НК се предвижда наказанието за длъжностно присвояване да се налага и когато деянието е извършено от чуждо длъжностно лице. С промяната се подпомага и създаването на ~~прилагането~~ ^{чл. 201} на Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета.

С цел осигуряване на прилагането на Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура, в преходни и заключителни разпоредби на законопроекта се предлага допълнение на чл. 411а от Наказателно-процесуалния кодекс като се предвижда на специализирания наказателен съд с оглед неговата компетентност да бъдат подсъдни и делата от компетентност на Европейската прокуратура.

II. Заинтересовани страни

Със законопроекта се засягат страните и участници в наказателното производство, както и цялото общество.

III. Анализ на разходите и ползите

Законопроектът не предвижда определени публични разходи, необходими за реализиране на законодателната инициатива.

IV. Административна тежест и структурни промени.

Законопроектът не предвижда промени като закриване, сливане или създаване на нови административните структури. Реализирането на законодателната инициатива няма да има ефект върху административната тежест за физически и юридически лица.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Със законопроекта не се предвиждат промени в други нормативни актове.

ВНОСИТЕЛИ: